

EUROPA-PARLAMENTET

1999

2004

Mødedokument

ENDELIG
A5-0237/2002

19. juni 2002

BETÆNKNING

om Kommissionens meddelelse om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprogramms første fase
(KOM(2001) 580 – C5-0164/2002 – 2002/2072(COS))

Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik

Ordfører: Anneli Hulthén

INDHOLD

	Side
PROTOKOLSIDE	4
FORSLAG TIL BESLUTNING	5
BEGRUNDELSE	12
UDTALELSE FRA UDVALGET OM INDUSTRIPOLITIK, EKSTERNE ØKONOMISKE FORBINDELSER, FORSKNING OG ENERGI	17

PROTOKOLSIDE

Med skrivelse af 25. oktober 2001 fremsendte Kommissionen sin meddelelse om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprogram's første fase (KOM(2001) 580 – 2002/2072(COS)).

På mødet den 11. april 2002 meddelte Parlamentets formand, at denne meddelelse var henvist til Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik som korresponderende udvalg og til Budgetudvalget, Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi og Udvalget om Regionalpolitik, Transport og Turisme som rådgivende udvalg (C5-0164/2002).

På mødet den 6. november 2001 havde Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik valgt Anneli Hulthén til ordfører.

På møder den 23. april og 18. juni 2002 behandlede udvalget Kommissionens meddelelse og udkastet til betænkning.

På sidstnævnte møde vedtog det enstemmigt forslaget til beslutning.

Til stede under afstemningen var: Caroline F. Jackson (formand), Alexander de Roo og Mauro Nobilia (næstformænd), Anneli Hulthén (ordfører), Per-Arne Arvidsson, María del Pilar Ayuso González, Hans Blokland, David Robert Bowe, John Bowis, Hiltrud Breyer, Dorette Corbey, Chris Davies, Marialiese Flemming, Karl-Heinz Florenz, Cristina García-Orcoyen Tormo, Laura González Álvarez, Robert Goodwill, Françoise Grossetête, Jutta D. Haug (for Anne Ferreira), Eija-Riitta Anneli Korhola, Peter Liese, Giorgio Lisi (for Martin Callanan), Piia-Noora Kauppi (for Raffaele Costa), Rolf Linkohr (for Rosemarie Müller), Torben Lund, Minerva Melpomeni Malliori, Patricia McKenna, Jorge Moreira da Silva, Emilia Franziska Müller, Giuseppe Nisticò, Guido Sacconi, Karin Scheele, Horst Schnellhardt, Inger Schörling, María Sornosa Martínez, Catherine Stihler og Antonios Trakatellis.

Udtalelsen fra Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi er vedføjet denne betænkning. Budgetudvalget og Udvalget om Regionalpolitik, Transport og Turisme vedtog henholdsvis den 22. januar og 21. marts 2002 ikke at afgive udtalelse.

Betænkningen indgivet den 19. juni 2002.

Fristen for ændringsforslag til denne betænkning vil fremgå af forslaget til dagsorden for den mødeperiode, hvor den skal behandles.

FORSLAG TIL BESLUTNING

Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens meddelelse om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprogramms første fase (KOM(2001) 580 – C5-0164/2002 – 2002/2072(COS))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens meddelelse (KOM(2001) 580 – C5-0164/2002¹),
 - der henviser til EF-traktatens artikel 2 og 6, i henhold til hvilke miljøbeskyttelseskrav skal integreres i Fællesskabets politik for forskellige sektorer med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling,
 - der henviser til EF-traktatens artikel 174, stk. 3,
 - der henviser til Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) fra december 1997,
 - der henviser til EF's ratificering af Kyoto-protokollen den 4. marts 2002,
 - der henviser til det sjette miljøhandlingsprogram²,
 - der henviser til konklusionerne fra topmødet i Göteborg,
 - der henviser til det sjette forskningsrammeprogram³,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse om EU's politikker og foranstaltninger til reduktion af drivhusgasemissionerne: Mod et europæisk klimaændringsprogram (KOM(2000) 88),
 - der henviser til forretningsordenens artikel 47, stk. 1,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik og udtalelse fra Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi (A5-0237/2002),
- A. der henviser til, at drivhusgasemissionerne i Europa er høje, og at reduktionerne i 1990'erne hovedsageligt var engangsvirkninger i et fåtal af medlemsstaterne; der henviser til, at ifølge medlemsstaternes og Kommissionens prognoser er de nuværende politikker og foranstaltninger ikke tilstrækkelige til at sikre en reduktion af de samlede drivhusgasemissioner i EU i overensstemmelse med EU's forpligtelser inden for rammerne af Kyoto-protokollen,

¹ EFT C

² Endnu ikke offentliggjort i EFT.

³ Endnu ikke offentliggjort i EFT.

- B. der henviser til, at fælles og samordnede tiltag på fællesskabsplan vil være et vigtigt supplement til de nationale strategier, som medlemsstaterne skal udarbejde for at opfylde deres respektive forpligtelser i Kyoto-protokollen i henhold til aftalen om, hvordan emissionsformindskelserne skal fordeles, samt bidrage til, at formindskelserne af drivhusgasemissioner sker på en samfundsøkonomisk effektiv måde,
1. glæder sig over Kommissionens meddelelse, da arbejdet med det europæiske klimaændringsprogram er nødvendigt for, at EU skal kunne opfylde kravene i Kyoto-protokollen;
 2. glæder sig over Kommissionens støtte til erklæringerne fra stats- og regeringscheferne på topmødet i Göteborg i juni 2001 og over dens udtalelse om, at målet for mindskelse af drivhusgasemissioner fra 1990-niveau på -8 % snarere udgør et minimum end et maksimum;
 3. beklager, at Kommissionen ikke har givet tilstrækkelige oplysninger om, hvorfor kun 12 af de 42 mulige foranstaltninger, som er blevet drøftet, i henhold til meddelelsen vil blive behandlet på EU-plan, til trods for, at disse 12 foranstaltninger på ingen måde vil være tilstrækkelige til at opnå den krævede emissionsreduktion på 8%;
 4. er af den opfattelse, at det europæiske klimaændringsprogram (EKP) har stor miljø- og industripolitisk betydning, og understreger, at den enkelte stats ansvar for, at klimabeskyttelsesmålet nås, fortsat gælder trods de foreslåede foranstaltninger på EU-plan, og at der med henblik herpå fortsat skal bibeholdes nationale handlingsmarginer, i hvilken forbindelse hvert medlemsland skal overholde de kvoter, der er tildelt det i henhold til aftalen om fælles byrdefordeling;
 5. opfordrer Kommissionen til at udarbejde en plan for tiden efter Kyoto-protokollens første forpligtelsesperiode, som omfatter større tiltag inden for forskning og udvikling, navnlig med fokus på energisektoren og de renere processer, som skal indføres for at mindske emissionerne både på europæisk og globalt plan;
 6. er af den opfattelse, at de mest omkostningseffektive foranstaltninger skal træffes først, hvilket svarer til målsætningerne i Kyoto-protokollen;
 7. beklager, at foranstaltninger inden for landbrugspolitikken ikke er medtaget i denne første gennemførelsesfase af klimaændringsprogrammet, og fremhæver, at drivhusproblematikken bør inddrages i den igangværende evaluering af EU's fælles landbrugspolitik, herunder især med hensyn til metan og dinitrogenoxid;
 8. beklager, at Kommissionens forslag til handel med drivhusgasemissioner inden for bestemte industriområder og inden for elproduktionsområdet, som ganske vist er et meget ambitiøst forslag, ikke suppleres af en overordnet strategi, især i relation til områderne transport og private husholdninger, selv om det også på disse områder er absolut nødvendigt at gennemføre hurtige foranstaltninger;
 9. fremhæver, at klimapolitikken er global, og påpeger, at det blandt de øvrige internationale partnere er nødvendigt også at inddrage udviklingslandene, kandidatlandene og Rusland;

er bekymret over, at Kommissionen vil overveje aktiviteter med det formål at fremme anvendelsen af dræn, da det kun er emissionsformindskelser, der er et hensigtsmæssigt mål;

TVÆRGÅENDE SPØRGSMÅL

10. opfordrer Kommissionen til mere aktivt at tilskynde medlemsstaterne til at gennemføre og overholde IFBF-direktivet samt opstille nationale strategier for behandling af energieffektivitetskrav i forbindelse med IFBF-tilladelser;
11. mener, at Kommissionen bør prioritere arbejdet med de emissionsgrænseværdier, som er fastlagt ved hjælp af den bedst tilgængelige teknologi, og opfordrer Kommissionen til også at opdatere de tekniske referencedokumenter inden for andre områder, f.eks. aluminiumindustrien, hvilket kan få en stor virkning med hensyn til formindskelser af drivhusgasemissioner i kandidatlandene, når de tiltræder EU;
12. mener, at JI (mekanismen for fælles gennemførelse) og CDM (mekanismen for bæredygtig udvikling) kan være omkostningseffektive måder, hvorpå drivhusgasemissionerne kan mindskes, samtidig med at den bæredygtige udvikling og teknologioverførslen fremmes; fremhæver, at der i denne forbindelse skal fokuseres på vedvarende energi og energieffektivitet, og at de skal supplere de nationale foranstaltninger inden for EU, idet størstedelen af reduktionen skal opnås ved hjælp af nationale foranstaltninger;
13. minder om, at overvågningsmekanismen i henhold til afgørelse 1999/296/EF ikke altid har fungeret i praksis, og mener, at det er vigtigt for Unionens troværdighed, at den planlagte revision af mekanismen også omfatter en opstramning, hvor sanktioner kan være et muligt instrument i tilfælde af manglende rapportering;
14. lægger vægt på, at indsamling af data om og kontrol med emissioner af drivhusgasser sker med et minimum af administrative udgifter;
15. kræver, at forskningen i bedre målemetoder styrkes;
16. mener, at instrumenter såsom handel med emissionskvoter og energibeskatning skal samordnes, således at prisrelationerne på lang sigt bliver sådan, at lave kuldioxidemissionsværdier koster mindre end høje emissionsværdier, samtidig med at subventioner, der modvirker emissionsreduktionsmål, f.eks. støtte til kulindustrien, skal udfases; kræver derfor, at de sektorer, der ikke er omfattet af handlen med emissionskvoter, i stedet pålægges en indtægts- og konkurrenceneutral og harmoniseret drivhusgasbaseret emissionsafgift, som skal være afstemt mellem EU-medlemsstaterne;

ENERGI

17. understreger, at klimapolitikken skal udgøre et af de primære principper i EU's fremtidige energipolitik, hvor udbredelsen af kombineret kraft og varme – sammen med andre tiltag

med sigte på at fremme energieffektivitet på efterspørgsels- og udbudssiden – er afgørende for at fremme en bæredygtig energiøkonomi;

18. glæder sig over forslaget om at tilstræbe flere fællesskabsforanstaltninger med henblik på at fremme den kombinerede kraft-varme-produktion og glæder sig især over, at Kommissionen kun vil fremme effektive anlæg; kræver endvidere, at der straks fremlægges et ambitiøst forslag, som indeholder forpligtende mål, men efterspørger samtidig en internationalt anerkendt definition af kombineret kraft-varme-produktion; minder også om, at det er nødvendigt med integration af miljøomkostningerne og klare regler for forsyningsnettets sammenkobling og salg af kombineret kraft-varme-elektricitet for at kunne udnytte de brugbare teknologier;
19. kræver en hurtig vedtagelse af et direktiv om fremme af kombineret kraft og varme, i hvilken forbindelse der skal lægges vægt på lave omkostninger og stor effektivitet;
20. mener, at et direktiv om fremme af biobrændselsbaseret kraft-varme-produktion bør få mindst samme tidsmæssige prioritet som direktivet om fremme af kombineret kraft og varme og omfatte biobrændsel fra skovbrug, landbrug, frugtavl, haver og parkforvaltning samt fra industrielle restprodukter og sorteret affald;
21. gør opmærksom på, at det er absolut nødvendigt at fastsætte mindstekrav til forbrugerartiklers energieffektivitet, således at de mindst energieffektive forbrugerartikler kan fjernes fra markedet; fremhæver, at det på dette område er muligt at opnå energibesparelser, uden at det går ud over komforten, og at de i mange tilfælde kan betale sig i løbet af få måneder eller år; opfordrer derfor Kommissionen til straks at fremlægge et forslag herom i løbet af sommeren 2002 og i den forbindelse lægge ambitiøse krav til grund herfor;
22. ser positivt på Kommissionens planer om hurtigst muligt at forelægge et forslag til direktiv om styring af energiefterspørgslen; mener dog, at forslaget både er vagt og uklart formuleret, og opfordrer Kommissionen til at forklare, hvad formålet med lovgivningen er;
23. beklager, at Kommissionen ikke har fremsat et forslag til direktiv om mere energieffektive offentlige indkøb, men ser positivt på Kommissionens planer om at stille retningslinjer vedrørende energieffektiv teknologi til rådighed for den offentlige indkøbssektor; opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvilken indflydelse sådanne retningslinjer ville få for fjernelsen af hindringerne for energieffektive offentlige indkøb i den nuværende og fremtidige fællesskabslovgivning, og opfordrer Kommissionen til at fremsætte et forslag til direktiv om energieffektive offentlige indkøb;
24. mener, at det er en mangel, at Kommissionens meddelelse om iværksættelse af EKP's første fase overhovedet ikke indeholder noget forslag til forbedring af energieffektiviteten inden for bolig- og bygningsmassen i Den Europæiske Union; minder om, at det er vigtigt i et sådant forslag fortsat at fokusere på både nye og eksisterende bygninger, idet størstedelen af bygningerne i EU i modsat fald ikke vil være omfattet; gør opmærksom på, at det oprindeligt foreslåede direktiv endvidere indeholder meget brede undtagelser for bygningstyper som industribygninger samt historiske eller midlertidige bygninger;

25. bekræfter, at det er vigtigt, at der eksisterer en fælles overvågning og koordination på fællesskabsplan af oplysningskampagner om energieffektivitet på nationalt og lokalt plan, men at medlemsstaterne skal bestemme, hvordan kampagnerne skal gennemføres; beklager samtidig, at Kommissionen ikke inkluderer transportsektoren i kampagnen for at øge befolkningens bevidsthed og i startkampagnen, eftersom vores rejsevaner og vores anvendelse af bilen burde indgå i en kampagne for at reducere energiforbruget;
26. anser det for hensigtsmæssigt, at der gøres yderligere fremskridt med harmoniseringen af energiafgifter i EU;

TRANSPORT

27. mener stadig, at det er positivt, at Kommissionen anvender resultaterne fra hvidbogen om en fælles transportpolitik, eftersom dette reducerer risikoen for, at forskellige direktorater foreslår foranstaltninger, som modvirker hinanden;
28. bifalder, at Kommissionen i det sjette miljøhandlingsprogram¹ opfordres til ved udgangen af 2002 at fremlægge en meddelelse om kvantitative miljømæssige mål med henblik på at sikre et bæredygtigt transportsystem inden for rammerne af EU-målet om en nedsættelse af drivhusgasemissionerne på 8%;
29. fremhæver nødvendigheden af at lade alle motorkøretøjer være omfattet af fællesskabsstrategien vedrørende reduktion af CO₂-emissioner og opfordrer derfor Kommissionen til at fremlægge et forslag til, hvordan det lovgivningsmæssigt er muligt at begrænse CO₂-emissionerne fra lette og tunge køretøjer, og til at indlede drøftelser med bilindustrien for ved hjælp af frivillige forpligtelser at opnå en reduktion af CO₂-emissionerne, også fra de stadig mere populære varevogne og lette lastbiler;
30. mener, at det er af afgørende betydning, at transportsektoren også bidrager til Kyoto-målet om en nedsættelse af CO₂-emissionerne på 8%, og er derfor af den opfattelse, at den frivillige aftale vedrørende CO₂-emissioner, som den europæiske sammenslutning af bilfabrikanter, ACEA (European Automobile Manufacturers Association), har indgået, skal gennemgås nærmere på baggrund af kontrolresultaterne fra rapporten for 2003;
31. understreger, at det er nødvendigt, at transport foregår med en så energieffektiv transportform som muligt, og at miljøomkostningerne derfor skal integreres for alle transportformer med henblik på at skabe ensartede konkurrencevilkår og for at ændre transportadfærden; den offentlige sektor bør gennem investeringer fremme anvendelsen af transportformer, som følger principperne om bæredygtighed og klimabeskyttelse;
32. støtter alle foreslåede foranstaltninger, som er i stand til at skabe et afbalanceret forhold mellem de forskellige transportformer, forbedre den nuværende infrastrukturudnyttelse og muliggøre en mere afbalanceret beregning af prisen for infrastrukturbenyttelse;
33. fremhæver, at det er vigtigt, at man fjerner de eventuelle hindringer for fremme af skift af

¹ Jf. artikel 5, stk. 2, nr. (iii), litra d).

transportform med henblik på at nedbringe emissionerne, samt at transportstøtten til kombinerede transportere fremmes;

34. understreger, at økonomiske instrumenter på markedsvilkår skal støtte brændstoffer og teknologier med lave eller ingen emissioner; mener, at et forslag om ensartet beskatning af brændstof er positivt, men at det er nødvendigt at fastsætte minimumsværdier, således at medlemsstaterne ikke behøver at sænke deres niveauer, og således at de ikke fratages et eventuelt instrument, som kan give dem mulighed for at opfylde deres del af EU's forpligtelser;
35. fremhæver, at Kommissionens relativt tøvende holdning og Rådets forsigtige standpunkt til en skattemæssig harmonisering på transportområdet samt manglen på omfattende lovgivningsmæssige instrumenter sammenholdt med vedtagelsen af direktivet om handel med kvoter for drivhusgasemissioner kan medføre uønskede forvridninger, f.eks. mellem jernbane- og landevejstransport; kræver derfor, at der så hurtigt som muligt fremlægges og vedtages effektive styringsinstrumenter på transportområdet;
36. mener, at forslaget om fremme af transportsektorens anvendelse af biobrændstoffer er meget vigtigt, og anser det for hensigtsmæssigt at fremme anvendelse af biobrændstoffer inden for transportsektoren, men påpeger, at omkostningerne ved reduktion af CO₂-emissionerne på ca. 100 € pr. t er meget høje; kræver derfor, at der ydes støtte til udviklingen af især miljøeffektive biobrændstoffer, og at den teknologiske innovation på dette område fremmes;

INDUSTRISEKTOREN

37. glæder sig over, at Kommissionen agter at fremsætte et forslag til et rammedirektiv om fluoriserede gasser, som sigter mod at gennemføre en emissionsreduktion på alle områder ved at begrænse og overvåge anvendelsen af disse gasser og indføre begrænsninger med hensyn til markedsføring og anvendelse til visse formål; anser den snarlige nedsættelse af emissionerne af fluoriserede gasser samt den forbedrede overvågning for at være en omkostnings- og miljøeffektiv foranstaltning;
38. mener, at det er vigtigt, at alle anvendelsesområder medtages i forslaget, og at arbejdet med målet vedrørende ozonlaget samt klimamålet bør koordineres i EU's miljøarbejde, for så vidt angår køle- og ventilationssektoren og støtte til ny teknologi;

NÆSTE STADIUM

39. kræver, at de foranstaltninger, som Kommissionen nævner i sin meddelelse, gennemføres så hurtigt som muligt, og at de yderligere foranstaltninger, som er blevet fastsat i det europæiske klimaprogram, hurtigst muligt udmønter sig i konkrete lovgivningsinitiativer; mener i den forbindelse, at de foranstaltninger, der i henhold til subsidiaritetsprincippet bedst iværksættes inden for EU-regi, og som åbner mulighed for en hurtig gennemførelse og er specielt omkostningseffektive, bør behandles hurtigere;
40. opfordrer Kommissionen til at holde Europa-Parlamentet underrettet om fremskridt i klimaændringsprogrammet, for så vidt angår identificering af specifikke strategier og

foranstaltninger, og om de foranstaltninger, der er under behandling, samt til at tage hensyn til Parlamentets forslag;

41. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

I løbet af de seneste år er drivhusgasemissionerne i Europa steget i stedet for at falde, og ifølge medlemsstaternes prognoser er de nuværende politikker og foranstaltninger ikke tilstrækkelige til at sikre en reduktion af de samlede drivhusgasemissioner i EU. Emissionstendenserne i transportsektoren er især bekymrende, da emissionerne ifølge prognoserne vil stige med mere end 30 % frem til år 2010.

Arbejdet med det europæiske klimaændringsprogram er vigtigt for, at EU kan blive i stand til at opfylde kravene i Kyoto-protokollen. De foranstaltninger, der fremlægges i Kommissionens meddelelse om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprogrammes første fase, indeholder en række foranstaltninger, som skal behandles i Kommissionens arbejdsprogram i løbet af de næste to år. Kommissionen har reelle hensigter, men det vigtigste krav må nu være, at der handles hurtigt, at foranstaltningerne kan gennemføres, og at de overvåges effektivt. Kommissionen skal også have en færdig plan for tiden efter Kyoto-protokollens første forpligtelsesperiode. Dette indebærer hovedsageligt, at man skal gøre en større indsats inden for forskning og udvikling, som naturligvis skal rettes mod energisektoren, men også mod de renere processer, der er nødvendige for at mindske emissionerne.

Det er meget positivt, at Kommissionen i sit arbejde med at udarbejde et europæisk klimaprogram har samarbejdet med medlemsstaterne, virksomheder og ngo'er. Desværre kan man imidlertid ikke sige om første fase, at arbejdet er tværsektorielt i den forstand, da alle sektorer har udarbejdet deres egne forslag til foranstaltninger.

Kommissionen har i sin meddelelse valgt at inddele de foreslåede foranstaltninger i fire grupper: tværgående foranstaltninger, energi, transport, industri.

Tværgående foranstaltninger

At fremme en effektiv gennemførelse af IFBF-direktivet

Kommissionen vil sikre bedre udnyttelse af det nuværende IFBF-direktiv, således at de nationale myndigheder, som udsteder tilladelser, skal sikre, at drivhusgasemissionerne forebygges eller bekæmpes, hvilket er meget velkomment. Kommissionen foreslår forebyggende foranstaltninger i de tidlige led i højere grad end forureningsbekæmpelse ved udledningsstedet.

Kommissionen skal her tilskynde medlemsstaterne til at opstille nationale strategier, således at de for alvor kan opfylde energieffektivitetskravene i forbindelse med IFBF-tilladelser. Kommissionen bør også prioritere arbejdet med at fastlægge emissionsgrænseværdier ved at anvende den "bedst tilgængelige teknik", samtidig med at man også bør opdatere de tekniske referencedokumenter for andre områder, f.eks. aluminiumindustrien. Det er en vigtig foranstaltning, som egner sig godt til samarbejde inden for EU, og som også kan få en væsentlig virkning på kuldioxidformindskelser i kandidatlandene, når de kommer med i EU.

Forslag til direktiv om forbindelse mellem projektbaserede ordninger, herunder fælles gennemførelse (JI) og mekanismen for bæredygtig udvikling (CDM), og EF's ordning for handel med emissionskvoter

Ordføreren håber på en snarlig indførelse af de projektbaserede mekanismer i en EF-ordning for handel med emissionskvoter, som bør formuleres uden unødigt forsinkelse. Disse mekanismer kan være en omkostningseffektiv metode til mindskelse af drivhusgasemissioner og kan samtidige bidrage til teknikoverførsler. Dog kan administrationsomkostningerne ved de projektbaserede mekanismer blive store, hvorfor det er særdeles vigtigt, at EU ikke gør processen yderligere kompliceret ved at indføre egne regler eller restriktioner ud over dem, som allerede er fastlagt i FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC). Det er nødvendigt at foretage en vurdering af forbindelserne mellem de projektbaserede mekanismer, JI og CDM, og handlen med emissionskvoter. I bedste fald kan det mindske omkostningerne ved klimaforanstaltninger yderligere, især hvis det, som Kommissionen angiver, indebærer, at flere sektorer og gasser skal inddrages heri.

Det er samtidig vigtigt at inddrage både de respektive kompetencer i Fællesskabet og i medlemsstaterne i beregningerne med hensyn til Kyoto-protokollen samt Rådets og Parlamentets synspunkter om forslaget til direktiv om handel med emissionskvoter i EU med henblik på at sikre bedst mulig sammenhæng mellem de to direktiver og for at vise EU's stærke engagement.

Projekterne skal, især i udviklingslandene, fokusere på bæredygtig udvikling som et centralt punkt, hvorfor disse mekanismer klart skal udelukke kernekraft, store vandprojekter og projekter, der omfatter kul og dræn. Der skal i stedet være fokus på vedvarende energi og energieffektivitet.

Forslag til ændring af overvågningsmekanismen

Kommissionen foreslår en revision af Rådets beslutning 99/296/EF med henblik på at forbedre effektiviteten i overvågningen af gennemførelsen af forskellige beslutninger i medlemsstaterne, hvilket er godt, og hvilket kunne skabe den struktur, der er nødvendig for at sikre, at medlemsstaterne lever op til rapporterings- og dokumentationskravene i henhold til Kyoto-protokollens artikel 5 og 7. Det hidtidige problem har været, at overvågningsmekanismen ikke har fungeret i praksis, og at medlemsstaterne ikke har rapporteret rettidigt. Af hensyn til at sikre Unionens troværdighed skal reglerne for overvågning derfor strammes op, og sanktioner kan her være et muligt instrument. Der bør så snart som muligt udarbejdes forslag til forbedring af kvaliteten og nøjagtigheden i rapporteringen, hvilket gerne må ske i samarbejde med Det Europæiske Miljøagentur, hvor dette er hensigtsmæssigt.

Energi

Forslag til et direktiv om styring af energiefterspørgslen

Forslaget til direktiv om styring af energiefterspørgslen er desværre uklart formuleret, og der hersker tvivl om, hvad formålet med lovgivningen er. Forslaget om, at medlemsstaterne skal aflægge årlige rapporter til Kommissionen om, hvor store investeringer de har foretaget, og

hvor meget energi der er sparet, er positivt.

Forslag til et direktiv om fremme af kombineret kraft og varme (KKV)

Ordføreren glæder sig over forslaget om at supplere og styrke de nuværende foranstaltninger for fremme af KKV, og bør endda få skattemæssige fordele. En stigning i anvendelsen af KKV er sammen med foranstaltninger til fremme af energieffektivitet på efterspørgselsiden og udbudssiden afgørende for at skabe en bæredygtig energiøkonomi med henblik på at opfylde fællesskabets mål om at mindske kuldioxidemissionerne. Hvis direktivet skal være effektivt, bør det også omfatte en miljøvenlig og klar definition af KKV, som samtidig kan anerkendes internationalt.

Olie- eller kulfyrede varmekæder bør ikke indgå i definitionen af miljøvenlig kraftvarme og heller ikke begunstiges i et direktiv, som først og fremmest har til formål at bekæmpe klimaændringer. Et direktiv om fremme af biobrændselsbaseret *varmeproduktion* skal samtidig have mindst samme tidsmæssige prioritet som forslaget til direktiv om fremme af kombineret kraft og varme. Det er på tide, at varmeproduktionen løftes op på samme niveau som elproduktionen, hvis hensigterne med KKV skal opfyldes, og hvis vi skal satse på store mængder vedvarende energi.

Initiativer for øgede energieffektive offentlige indkøb

De foreslåede initiativer for øget energieffektivitet og øgede muligheder for at tage hensyn til miljøet i forbindelse med offentlige indkøb er positive. Man må imidlertid sætte spørgsmålstegn ved, hvorfor Kommissionen ikke arbejder videre med forslaget til direktiv som fremlagt i ECCP's slutrapport, hvilket ville give forslaget mere tyngde. Kommissionen bør samtidig overveje behovet for yderligere initiativer, f.eks. fjernelsen af hindringerne for energieffektive offentlige indkøb i den nuværende og fremtidige fællesskabslovgivning.

Bevidstgørelseskampagne og iværksættelseskampagne

Kommissionen vil med denne kampagne hæve informationsniveauet med hensyn til energieffektivitet med henblik på at øge befolkningens bevidsthed om muligheden for at investere i produkter og benytte teknik, der både kan spare penge og have en gavnlig indflydelse på miljøet. Ordføreren glæder sig meget over forslaget om at øge informationerne om energieffektivitet på nationalt og lokalt plan med fælles overvågning og samordning på fællesskabsplan. For at denne slags kampagner skal lykkes, er det nødvendigt med fælles overvågning og samordning på fællesskabsplan, samtidig med at foranstaltninger bør gennemføres på lokalt og regionalt plan.

Transport

Det står helt klart, at initiativer til bekæmpelse af klimaændringer ikke kan fungere uden væsentlig reduktion i transportemissionerne. Det er positivt, at Kommissionen anvender resultaterne fra hvidbogen om en fælles transportpolitik, eftersom dette reducerer risikoen for, at forskellige direktorater foreslår foranstaltninger, som kan modvirke hinanden.

Forslag om at ændre vægtfordelingen mellem transportformerne

For at kunne mindske energianvendelsen i transportsektoren er det på lang sigt vigtigt at forsøge at foretage transporter med så energieffektive transportformer som muligt. Løsningen af de mellemstatslige problemer i sektoren henhører under Kommissionens kompetenceområder og er svært at håndtere nationalt. Der skal også ske en reduktion af hindringerne for ”modal shift” (skift af transportmiddel), f.eks. højere afgifter for brug af jernbaneinfrastruktur, dårlig samordning af regler og utidssvarende organisationsformer i visse centraleuropæiske jernbaneselskaber. Der bør rettes særlig opmærksomhed mod transportformer, som overholder principperne om holdbarhed og klimabeskyttelse.

Forslag om bedre udnyttelse af infrastrukturen og betaling for den

Forslaget om ensartet beskatning af brændstof er positivt, men samtidig skal man huske, at flere medlemsstater allerede har fastlagt niveauer for brændstofbeskatning. For at disse stater ikke behøver at sænke deres niveauer, er det nødvendigt at hæve minimumsniveauet. Lave brændstofafgifter er blevet anvendt som et konkurrencemiddel i visse lande, hvilket har holdt afgiftsniveauet for diesel nede generelt, og hvilket har betydet, at lastvognstrafikken ikke betaler sine eksterne omkostninger.

Fremme af transportsektorens anvendelse af biobrændstoffer

Forslaget om fremme af transportsektorens anvendelse af biobrændstoffer er helt nødvendigt for markedet for biobrændstoffers udvikling. Niveauet skal fastlægges således, at de relative priser påvirkes og medfører faktiske emissionsformindskelser. Det er også positivt, at direktivet ikke angiver, hvilke biobrændstoffer der skal anvendes, således at landenes forskellige forudsætninger kan udnyttes på bedst mulig vis.

Signalerne skal dog være tydelige og konsekvente. Den subvention, der arbejder imod den emissionsreduktion, vi sigter mod, f.eks. støtte til kulindustrien, skal udfases. Dette gælder ikke mindst støtten til kulindustrien, som altid har givet EU et troværdighedsproblem. Målet er en effektiv, kuldioxidneutral og holdbar energiudnyttelse.

Industrisektoren

Forslag til et rammedirektiv om fluoriserede gasser

Det er positivt, at Kommissionen agter at fremsætte forslag til et rammedirektiv om fluoriserede gasser. Disse gasser tegner sig kun for ca. 2 % af EU's samlede drivhusgasemissioner, men dette tal forventes at stige. Anvendelsen bør begrænses, hvis der er alternative løsninger, f.eks. ved hjælp af en positivliste. Det er vigtigt, at alle anvendelsesområderne medtages i forslaget, og at man ikke opstiller to miljømål, som modvirker hinanden.

Næste stadium

Det er nødvendigt at gennemføre flere foranstaltninger, og ordføreren glæder sig over de forslag, som Kommissionen skitserer for næste stadium. Foranstaltningerne skal imidlertid baseres på de bedst mulige oplysninger. Kommissionen opfordres dermed til bedre at udnytte

sine forskningstiltag. Det er nødvendigt med stadig klimaforskning, teknisk udvikling og innovation for at fortsætte arbejdet med at formindske drivhusgasemissionerne.

Landbrugspolitikken er ikke inddraget i denne første gennemførelsesfase af klimaændringsprogrammet, hvilket er meget beklageligt. Klimaspørgsmålet bør have større prioritet i forbindelse med den fortsatte reform af den fælles landbrugspolitik, samtidig med at landbruget bør inddrages i klimaændringsprogrammets videre forløb.

Kommissionen opfordres til at holde Europa-Parlamentet underrettet om fremskridt i klimaændringsprogrammet, for så vidt angår identificering af specifikke strategier og foranstaltninger, samt løbende at holde Europa-Parlamentet underrettet om de foranstaltninger, der er under behandling, samt at tage hensyn til Parlamentets forslag.

24. april 2002

UDTALELSE FRA UDVALGET OM INDUSTRIPOLITIK, EKSTERNE ØKONOMISKE FORBINDELSER, FORSKNING OG ENERGI

til Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik

om meddelelse fra Kommissionen om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprogramms første fase
(KOM(2001) 580 – C5-0164/2002– 2002/2072(COS))

Rådgivende ordfører: Werner Langen

PROCEDURE

På mødet den 18. december 2001 valgte Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi Werner Langen til rådgivende ordfører.

På møder den 19. marts 2002 og 23. april 2002 behandlede udvalget udkastet til udtalelse.

På sidstnævnte møde vedtog det nedenstående konklusioner (for: 35; imod: 4; hverken/eller: 1).

Til stede under afstemningen var: Carlos Westendorp y Cabeza (formand), Peter Michael Mombaur, Yves Piétrasanta og Jaime Valdivielso de Cué (næstformænd), Werner Langen (rådgivende ordfører), Gordon J. Adam (for Massimo Carraro), Nuala Ahern, Konstantinos Alyssandrakis, Sir Robert Atkins, Luis Berenguer Fuster, Freddy Blak (for Roseline Vachetta), Gérard Caudron, Giles Bryan Chichester, Nicholas Clegg, Concepción Ferrer, Norbert Glante, Michel Hansenne, Malcolm Harbour (for Angelika Niebler), Hans Karlsson, Bashir Khanbhai, Caroline Lucas, Eryl Margaret McNally, Erika Mann, Marjo Matikainen-Kallström, William Francis Newton Dunn (for Willy C.E.H. De Clercq), Josu Ortuondo Larrea (for Claude Turmes), Paolo Pastorelli, Elly Plooij-van Gorsel, Samuli Pohjamo (for Colette Flesch), Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Daniela Raschhofer, Carlos Ripoll i Martínez Bedoya (for John Purvis, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Mechtild Rothe, Paul Rübig, Esko Olavi Seppänen, Gary Titley, W.G. van Velzen, Alejo Vidal-Quadras Roca, Dominique Vlasto og Olga Zrihen Zaari.

KORT BEGRUNDELSE

Siden De Forenede Nationers konference i 1992 i Rio de Janeiro om miljø og udvikling har en pålidelig og permanent klimabeskyttelsespolitik overalt i verden været et af de vigtigste elementer i en bæredygtig udvikling. Konferencerne i Kyoto, Bonn og Marrakech var væsentlige forhandlingsetaper hen imod en international klimapolitik. Navnlig i Kyoto-protokollen definerede man med henblik herpå fleksible instrumenter, som skal danne grundlag for samarbejdet mellem industri-, udviklings- og tærskellande. En vellykket klimapolitik er lige så utænkelig uden samarbejde med tærskel- og udviklingslandene som uden aktiv medvirken fra USA, der står for verdens absolut største CO₂-emissioner.

Kyoto-protokollens fleksible instrumenter og de individuelle målsætninger for parterne kræver en stadig større indsats. Fra Den Europæiske Unions side er der givet løfte om en fælles nedsættelse af drivhusemissionerne inden 2012 på 8% i forhold til 1990-niveauet på grundlag af en europæisk byrdefordeling. Selv om Kyoto-protokollen endnu ikke er undertegnet og de i protokollen fastsatte godkendelsestærskler endnu slet ikke er nået, har enkelte af Den Europæiske Unions medlemsstater som aftalepartnere allerede i forvejen præsteret en betydelig indsats, f.eks. i form af frivillige aftaler.

Europa-Kommissionens forslag til gennemførelse heraf omhandles i Kommissionens meddelelse om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprogram (EKP) første fase (KOM(2001) 580). Ifølge Kommissionens analyse vil det imidlertid sandsynligvis ikke med de hidtil gennemførte foranstaltninger eller foranstaltninger under forberedelse i Den europæiske Union og medlemsstaterne være muligt at nå Kyoto-målene. Europa-Kommissionen regner kun med en stabilisering af drivhusgasemissionerne på 1990-niveauet i stedet for den lovede nedsættelse på 8%. Derfor er det ud over ordningerne i medlemsstaterne fornuftigt at træffe yderligere foranstaltninger som led i en EU-klimabeskyttelsesstrategi, således at helst alle Den Europæiske Unions medlemsstater bliver involveret i form af egne nationale forpligtelser. Fælles og koordinerende foranstaltninger for at harmonisere kravene inden for Fællesskabet er også nødvendige, fordi det hidtil kun er et mindretal af medlemsstaterne, der har gjort mærkbare fremskridt med hensyn til at opfylde de byrdefordelings-, nedsættelses- hhv. begrænsningsforpligtelser, de har påtaget sig i EU-regi. Her kan først og fremmest nævnes Storbritannien og Tyskland. I modsætning hertil ligger Nederlandene, Danmark, Belgien, Spanien og Østrig i øjeblikket langt uden for den målmargen, de skal overholde i henhold til Kyoto-protokollen og byrdefordelingen. De instrumenter, som Kommissionen foreslår i form af handel med emissionskvoter og yderligere ti foranstaltninger, vil imidlertid ikke kunne befri medlemsstaterne for deres forpligtelser.

Endvidere er det påkrævet, at der forsat bevares tilstrækkelig fleksibilitet til videreførelse af de klimabeskyttelsesprogrammer, det hidtil er lykkedes at gennemføre i nogle medlemsstater. Lige så nødvendigt er det at gøre fremskridt med hensyn til harmoniseringen af energiafgifter, som i øjeblikket blokeres af Rådet. Ved indførelsen af EU-dækkende rammer for handlen med drivhusgasser, som effektivt supplerer de politikker og foranstaltninger, der allerede er gennemført med succes på EU-plan og i individuelle medlemsstater, og skal være forenelige med disse politikker og foranstaltninger, er det afgørende, at Den Europæiske Union finder frem til et system, som omfatter samtlige Kyoto-protokollens instrumenter. Derfor er det fornuftigt, at dette foreslåede system fra 2005 i en flerårig forsøgsfase på frivillig basis kombineres med en tilsvarende tilskyndelsesordning og udformes resultatfleksibelt.

Når man skal vurdere de enkelte foranstaltninger i Kommissionens forslag, må det være et krav, at der først og fremmest gennemføres foranstaltninger med et stort CO₂-nedsættelsespotentiale og stor omkostningseffektivitet. Det er et af Kyoto-protokollens væsentlige målsætninger, at drivhusgasemissionerne først og fremmest skal begrænses der, hvor dette er muligt med en høj virkningsgrad og lave omkostninger.

Det program, Kommissionen her forelægger, må generelt betragtes som positivt. De foreslåede instrumenter er af forskelligartet klimabeskyttelsesrelevans og omkostningsintensitet. Der mangler navnlig foranstaltninger og forslag til forbedring af energieffektiviteten inden for bolig- og bygningsmassen, hvor man finder en ikke uanselig del af CO₂-nedsættelsespotentialet.

KONKLUSIONER

Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi opfordrer Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. er af den opfattelse, at det europæiske klimaændringsprogram (EKP) har stor miljø- og industripolitisk betydning, og understreger, at den enkelte stats ansvar for, at klimabeskyttelsesmålet nås, gælder trods de foreslåede foranstaltninger på EU-plan, og at der med henblik herpå fortsat skal bibeholdes nationale handlingsmarginer, i hvilken forbindelse hvert medlemsland skal overholde de kvoter, der er tildelt det i henhold til aftalen om fælles byrdefordeling;
2. kræver, at der skal kunne tages hensyn til de iværksatte foranstaltninger i medlemsstaterne, og at disse skal kunne videreføres fleksibelt, samt at den europæiske industris konkurrenceevne ikke må bringes i fare;
3. anser det for hensigtsmæssigt, at der gøres yderligere fremskridt med harmoniseringen af energiafgifter i EU;
4. er af den opfattelse, at de mest omkostningseffektive foranstaltninger skal træffes først, hvilket svarer til målsætningerne i Kyoto-protokollen;
5. er af den opfattelse, at ordningerne for fælles udførelse (FU) og ren udvikling (RU) skal træde i kraft samtidig med ordningen for handel med emissionskvoter;
6. kræver, at det system med handel med emissionskvoter, som Europa-Kommissionen foreslår, i en flerårig forsøgsfase på frivillig basis kombineres med en tilsvarende tilskyndelsesordning og udformes resultatfleksibelt;
7. opfordrer Kommissionen til allerede i 2002 at forelægge det planlagte direktiv om forbindelse mellem projektbaserede ordninger, herunder FU og RU, og EF's ordning for handel med emissionskvoter;

8. ser positivt på Kommissionens planer om hurtigst muligt at forelægge et rammedirektiv om mindsteeffektivitetskrav til brugsapparater samt et direktiv om styring af energiefterspørgslen;
9. kræver en hurtig vedtagelse af et direktiv om fremme af kombineret kraft og varme, i hvilken forbindelse der skal lægges vægt på lave omkostninger og effektivitet;
10. kræver, at forskningen i bedre målemetoder styrkes;
11. lægger vægt på, at indsamling af data om og kontrol med emissioner af drivhusgasser sker med et minimum af bureaukrati;
12. ser positivt på Kommissionens planer om at stille retningslinjer vedrørende energieffektiv teknologi til rådighed for den offentlige indkøbssektor og opfordrer Kommissionen til at fremsætte et forslag til direktiv om energieffektive offentlige indkøb;
13. mener, at det er en mangel, at Kommissionens meddelelse om iværksættelse af EKP's første fase overhovedet ikke indeholder forslag til forbedring af energieffektiviteten inden for bolig- og bygningsmassen i Den Europæiske Union;
14. støtter alle foreslåede foranstaltninger, som er i stand til at skabe et afbalanceret forhold mellem de forskellige transportformer, forbedre den nuværende infrastrukturudnyttelse og muliggøre en mere afbalanceret beregning af prisen for infrastrukturbenyttelse;
15. anser det for hensigtsmæssigt at fremme anvendelse af biobrændstoffer inden for transportsektoren, men påpeger, at omkostningerne ved reduktion af CO₂-emissionerne på ca. 100 € pr. t er meget høje;
16. anser den snarlige nedsættelse af emissionerne af fluoriserede gasser samt den forbedrede overvågning for at være en omkostnings- og miljøeffektiv foranstaltning;
17. opfordrer Kommissionen til blandt de 42 foranstaltninger, der er fastlagt i EKP, i første omgang at tage dem, der åbner mulighed for en hurtig gennemførelse, op til nærmere overvejelse med udgangspunkt i besparelsespotentialer og omkostningseffektivitet.